

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 30 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák ház,
hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréseltt árjegyzék szerint számít fel.

Közvilágításunk ügye.

Kissé rövid idő áll rendelkezésre a célból, hogy az új vendéglőépület világításának és a közvilágításnak ügye együttesen nyerjen megoldást: de azért nem boszorkányság ez, mert ha talán több nem is, annyi mindenesetre elérhető, hogy az építkezés keresztülvitelével egyidejűleg, magában az építkezésben letétessenek az új világítási módszer alapjai úgy, hogy később e miatt a falak rongálása vagy minden egyéb esetleg szükségessé váló átalakítás elkerülhető legyen.

Természetesen, amikor ezt kívánjuk, mindég az lebeg előtűnk, hogy előbb-utóbb rá fogunk térni közvilágítás dolgában a villamos fényerő felhasználására, mint amely tökéletesedésében és olcsóbulásában kívül fog állani minden versenyen.

Épp ezért, miután az valami lényeges költség-többletet úgy sem idéz elő az építési költségvetésben, kívánjuk, hogy az új vendéglő falaiba már most, azok bevakolása és betisztítása előtt, az építéssel egyidejűleg helyezték el a világítás céljaira bármikor felhasználható villamos vezetékét. Különösen felhívjuk erre az építő bizottság figyelmét, mint olyanra, ami gya-

korlati kívánság, mert a városra gazdaságosabb, ha ezt a vezetékét most helyezik el az épületben, mint ha 4—5 vagy akár 10 év múlva is valamikor a villamos világításra térve át, a falakat újabb és nagyobb költségekkel fog kelleni megbolygatni.

Ennyit láttunk szükségesnek az új vendéglőépület világítása dolgában elmondani és ezekre az illetékesek figyelmét idején felhívni. Ez után pedig áttérhetünk a közvilágítás kérdésére.

Magában véve ez voltaképpen nem aktuális kérdése a Szentes városnak. A petróleum módszerű közvilágítást pár év óta házilag kezeljük, ez azóta sokkal jobb is, mint volt amíg vállalatba adta a város és — hogy őszinték legyünk, — meg is felel a mai szentesi éjjeli életnek, mely esti 8 órán túl téli időben és 9—10 órán túl nyárszakán mindössze is néhány mulatságból, korcsmázásból hazabotorkáló egyénre szorítkozik.

Aktuálissá teszi azonban a kérdést az, hogy a villamos közvilágítás berendezésére ismét ajánlat tétetett, amellyel foglalkozni: elkerülhetetlen.

Evekkel ezelőtt lapunk volt az első, mely a villamos közvilágítás berendezése érdekében felszólalt és néhány év előtt — dacára ennek — kénytelenek voltunk az erre nézve —

a képviselőtestület előzetes tudta nélkül — kötött szerződés felbontásán kitartóan és teljes sikerrel küzdeni; tettük pedig ezt azért, mert amíg egyfelől az a nézetünk, hogy a közvilágítás terén a villamos rendszerre áttérni: mindenesetre előnyös volna — mitsem változott; addig másfelől azt a szerződést a város érdekeire olyan károsnak ítéltük, hogy annak meghíusításán fáradozni: közérdekből kötelességünknek tartottuk.

Önként következik ezekből, hogy álláspontunk ma is ugyanaz. Bár a város mai éjjeli életé ezt nem követeli éppen meg, — ma is az a nézetünk, hogy mindenképpen üdös dolog volna a rengeteg kezelési nehézséggel járó és ezenfölül tökéletlen petróleum-világításunkat villamos világításra átcsereálni; — de csakis azon esetben, ha ez a város érdekeinek minden részben való megóvásával történik, — míg ellenesetben ma épp olyan határozottan küzdenék az ilyen irányú minden kísérlet ellen, mint ahogy ezt pár éve megcselekedtük.

Természetesen folyik ez az állásfoglalás abból a fentebb kifejezett nézetünkéből, mely szerint — bár előnyösnek tartjuk már magában azt is, ha a város közvilágításában a petróleumlámpákról a villamos fényerőre térünk

TÁRCA.

Levelet olvasok . . .

Levelet olvasok
Kicsi lányka írta,
Szerelmes szavakkal
Rózsaszín papírra.
Csupa öröm, vigság,
Ragyogó verőfény,
Minden szava éjtel,
Szívemhez verődén.

Levelet olvasok,
— Ugyan ki is írta?
Olyan girbe-gurban,
Rosszul van megírva.
Mégis az én szívem
Úgy megörült neki,
Mégis az én szívem
Olyan jól megérti.

Tavaszi napsugár
Nem ragyog oly szépen,
Mint ahogy, mint ahogy
E levélke nékem.
Nincsen abban boru,
Nincsen abban bánat,
Csupa fény, ragyogás,
Mely utána támad.

Mint ha tavasz jöttén
Zöld erdőbe' járok

S elgyönyörködnetek
A nyíló virágok,
Olyan bűbajosan
Hat rám e levélke . . .
Aldja is meg isten
Azt a kis lányt érte!

Olvasom, olvasom
S nem tudom letenni,
Pedig oly nagy dolog
Nincsen benne semmi.
Csupán csak azt mondja
Minden egyes szava:
. . . Olyan régen láttam,
Mért nem jön már haza? . . .

Olvasom, olvasom,
Elovasom százszor.
Ezerszer. Nem. — Többször.
Isten tudja: hányszor.
Mit tudom én, miért?
Oly nehéz letennem,
— Hahogy elolvastam,
Megint elől kezdem!

Juhász Sándor.

A gondolatolvasó.

D. tanár urat, a híres fiziológust, nem lehet megcsalni.

Ő kitalálta a gondolatolvasást, az igazit, mely messze túlhaladja Cumberland úr és társai mindennemű kísérleteit, melyekkel ezek

néhány év előtt ámulatba ejtették a világot. Mert D. tanár úr nemcsak azt mondja, hogy tetszett elrejtteni a zsebkendőjét, vagy azt a bizonyos tűt; ő nem fogja meg a becses kezét, hogy ujjainak ideges rángatódzása vezérelje őt kutatásában. D. tanár úr egyszerű szempillantással belenéz az emberi agy mélyébe s ott a milliányi sejtek közt úgy kibetűzi az átcikázó gondolatokat, akár csak nyitott könyvben olvasná.

Talalt is impresszáriót a fiziológia híres tanára, egy leleményes vállalkozót, ki körütra indult vele a világ nevezetesebb városába, hol D. uram majd csodálatos művészetével (vagy tudományával?) zavarba hozza a józan ésszt. A szerződés néhány ezer fellépésre szól s minden egyes esteli fellépésért ezeket biztosított a nagy tudós. Ebből könnyen kiszámítható, hogy D. tanár biztos léptekkel és rohamosan halad azon a pályán, mely óriási vagyonhoz vezet.

Mindamellet a tudós feltaláló már bánja szerencsés találmányát. Mert neki magának éppenséggel nem hozott szerencsét. A gondolatolvasás tudománya hozhat ugyan neki milliókat, pénzt és mindent, ami pénzzel megszerezhető, de boldogságot nem. Sőt attól a boldogságtól, mely a csalódásban rejlik, alaposan megfosztotta.

át; mindamellét nem tartjuk ezt az áttérést olyan sürgősen megoldandó, égető kérdésnek, amelynek kedviért még nagyobb áldozatot is érdemes legyen hozni, vagy a város vagyoni és egyéb érdekeit bármi kis részben is megcsorbítottatni engedni.

Ez idő szerint ugyanis 535 drb. petróleumlámpa világítja meg utcáinkat és a közvilágításra — házi kezelés mellett — a f. évi költségvetésünk szerint évi 9165 frtot költünk el, egy-egy világító petróleumláng tehát évenként 17 frt 10 krba kerül.

Ez az alapszámítás a fokmérője annak: milyen viszonyok közt és feltételek mellett tételhetne át a város a mai világító módszerrel egy másikra — a polgárság vagyoni érdekeinek megkárosítása nélkül és ezen alapul a magunk állásfoglalása is minden — a közvilágítás módszerének megváltoztatását célzó ajánlattal szemben vagy mellett, tekintet nélkül arra, hogy ez az ajánlat kitől ered.

És még egy, amit szintén nem szabad figyelmen kívül hagyni. Az nevezetesen, hogy a mi mai közvilágítási anyagunk, a petróleum éppen olyan üzleti, mondhatjuk bizvást bérzei cikk, mint akár a gabona; — zsákmanya a spekulációnak és így meglehetősen árhullámnak is van kitéve elannyira, hogy amíg ma talán képesek vagyunk petróleumszállításra olyan kőtest csinálni, mely mellett a költségvetésileg 1—1 lángra előirányzott 13 frt évi kiadás kifutja, addig a következő évre a spekuláció már megdrágíthatja ezt az üzleti cikket annyira, hogy 1—1 lángra ellátása 14 frt vagy azon fölüli kiadást is igénybe veend.

Mindezek együttesen nagyon figyelembe veendőek az erre illetékes részéről a közvilágítás ügyének elbírálásánál, valamint irányadóak kell,

hogy legyenek minden — a közvilágítás módszerét megváltoztatni célzó ajánlat elbírálásánál is.

Részünkről legalább ezeknek a figyelembevételét elmulasztanánk tartjuk és így ezen az alapon történik minden vállalati ajánlattal szemben az állásfoglalásunk.

Iskolaállamosítás Csanyon. Csanyon levelezőnk írja, hogy az ottani községi elemi népiskolák államosításának ügye, Fölföldy Mihály községi képviselő indítványára, a f. hó 22-én tartott képviselői közgyűlésen végre érdemleges elintézkést nyert.

Vármegyénk ügybuzgó tanfelügyelője, Tergina Gyula dr. ez alkalomból személyesen kiment Csanyra és meggyőző érvekké mutatta ki, hogy az iskolák államosítása a községnek egy anyagilag, mint szellemileg csak javára lehet.

Először heves ellenzésre talált a tanfelügyelő, mert a már hazamosabb idő óta az államosítás ellen felbuzogtatott képviselő, nagy része hallani se akart az üdvös eszméről. Nehány órai kapacitálás és a helyzet minden kétségét kizáró megmagyarázása után, azonban névszerinti szavazásra került a sor, amikor is a gyűlésen résztvevő képviselők két-harmad többsége, egyharmad ellen, az államosítást tervét elfogadta.

Eddig Csany község évenként 1173 frtot adott ki — a tanítókat fizetésén kívül — iskolafentartásra és e mellett a népoztatásügy nem volt a községben kellően el látva. Az államosítás feltételei pedig úgy lettek, a tanfelügyelővel egyetértően megállapítva, hogy ezután a község az államnak évenként 600 frtot ad, az iskolafentartáshoz való hozzájárulás címén, ellenben az állam fizeti a tanítókat és a tanítás tandíjmentes lesz. Az iskolák belső felszerelése az államot terheli, ellenben, a község köteles még két új iskolát építeni, míg az ezután szükségélenző iskolákhoz csak

telket köteles adni, de azok felépítése és kellő felszerelése már az állam feladata lesz. Minthogy pedig a község népe kivétel nélkül katolikus, az állam Csanyra mindaddig csakis katolikus tanítókat nevezhet ki, amíg valamely más hitfelekezet lakossága annyira fel nem szaporodik, hogy ez az azon hitfelekezetbeli tanító kinevezését is szükségessé teend.

Nagyjából, némi jelentéktelen formálításoktól eltekintve, ezek lesznek az állam és község közt kötendő szerződésbe iktatva; ez a képviselőtestület és előjáróság nagyon előnyösnek találta így a községre, mert így megfelelő számú iskolájuk lesz a csanyiaknak, az építendő új iskolák költsége pedig fedezet fog találni a most iskolafentartás céljaira kiadott évi 1173 frt amaz összege terhére felveendő kölcsönből, mely a 600 frt-állami hozzájárulás után fentmarad.

Mint levelezőnk írja, a községnek most már csak az volna még az óhajta, hogy a fölsőlegessé vált dohányraktárakat, melyekből a célnak megfelelő szép iskolákat lehetne átalakítani, az állam a községnek vagy ingyen, vagy kedvező feltételek mellett adná át.

Erre nézve ki is fogják kérni az intéző fölüttes hatóságok támogatását és a kérelmezés tárgyában Fölföldy Mihály már legközelebb indítványt is terjeszt a községi képviselőtestület elé.

Azt hisszük, az államkincstár annál kevésbé fog elzárkózni a község ezen jogos kívánságának teljesítése elől, mert hogy a dohányraktárakért a megtartott árverésen úgy sem ígérték többet 3000 frtnál; ez pedig nem olyan nagy összeg, hogy Csany község, a dohánybevaltó hivatal elvesztéséért való némi rekompenciációul meg ne érdemelje.

És a valószínűség, hogy a község ezt a kérelmet illetékes helyen teljesíteni fogják, annál nagyobb, mert hogy Csanynak úgy is megvolt ígérve egy milleniumi állami új iskola, melytől csak tévedésből esett el a község.

Különböen nem tartozom neki sokkal, összesen ötven forinttal.

A tanár (nyugodtan): Kétszáz hússzal!
A jó barát (megsemmisülve): Igen, ötven... kétszáz hússzal... nem több... Hisz adtam neki száz forintot a mulhatéan.

Tanár: A mult esztendőben.
A jó barát (izzadva): Igen taval, azt akartam mondani. (Elhallgat.)

A tanár (szünet után): Istenem, ne törődj a feleséggemmel; hozzá van szokva a világhoz. Egészen szükségtelen, hogy dühösködjél, mert szánandó szerepet játszottál előtte.

A jó barát: De... hisz én nem gondoltam ilyest!

A tanár: Bravó! Hát nem mondtad magadban: Ez a vadállat még idegessé tesz! Ilyen dolgokat egy hölgy előtt szellettetni. Igaz, hogy a felesége egy csöppet sem hat reám... rettenetesen csunya... és ostoba, mint egy liba...

D. asszony (dühösen): Igazán? Ezt jó tudni!

A jó barát (tiltakozva): De nem! Sohase mertem volna! A kedves férje, nagysám, szeret tréfálni. (Szünet után.) Ez a hassé feleséges.

A tanár: Batram eheted! Nem maradék húsból való.

A jó barát (újabb zavarban): Nagyon jó... azaz nem értem...

Nem is csoda En édes Istenem, ezzel a tudással szemben kifogással élni, valami mesét feltalálni lehetetlen; úgy tenni, mint ha nem látnánk, mint ha aludnánk, vele szemben hiába iparkodunk, hogy szórakoztatóknak tünjünk fel, avagy szomorúknak, vidámnak, közömbösnek, buzgóknak vagy szerelmesnek. Hiába! Ő csak az igazat látja, mindig csak az igazat! Jaj annak, a kinek dolga van e kedves D. tanár úrral, kinek szeme jobban behatol a gondolatok fészékébe, mint a legügyesebb vizsgálóbíró. Jaj annak, ki jelenlétében nem vigyáz magára.

Különböen könnyen úgy járhatnak, mint a tanárnak egyik kedves barátja, ki még nem igen tudott jeles felfedezéséről.

Ebédre volt hivatalos D. házába, ki feleségével fogadta vendégét és székkal kínálta.

A jó barát (leülvén): Bocsanatot kérek, hogy elkéstem, de néhány levelet kellett írnom... (Szünet.)

A tanár (némi gondolkodás után): Igen, valami részletet kell törleszteni!

A jó barát (zavarban): Kinek?

A tanár: A szabónak! Hogy az ismétlődött jeleneteket kikerüld. Annál inkább, mert nem lehet őt lerázni és ő mindig azt az időt választja látogatásra, mikor te éppen elakarsz menni. Miatta jössz aztán későn.

A jó barát (megzavarodva): Igaz.

Mert igen szép dolog ugyan, ha embertársaink agyában úgy olvashatunk, mint a biblia sorai közt, vagy az újságok hasábjain. Ha kitalálunk minden gondolatot: ki milyen könyvet olvasott, mit evett tegnap ebédre, hová szándékozik ma este mulatságra és egyéb épületes dolgokat.

Ámde ennek a gondolatolvasásnak kellemetlen oldala is van. A hazugság csunya dolog ugyan, mindamellét némi tekintetben szépíti az életet. Nem hiába mondja a közmondás: szólj igazat s betörök a fejed! Az emberek jobban szeretik a csalódást, melybe udvarias flüteléssel ringatjuk őket, mint a nyílant kimondott kellemetlen igazságot. Ez az udvarias hazudozás már átment a vérünkbe, a műveltség törvényévé vált. Ez mondatja velünk a kelletlen látogatónak: »Mily kedves, hogy eljött! — mikor azt óhajtuk: vigyen el a fene; ez készletet bökökben dicsérni egy hölgy szépséges báját, ki különböen meggyőződésünk szerint fényes sikerrel beállhatna madárijesztőnek.

D. tanár új számára ezek a jótékony hazugságok nem léteznek többé. Előtte mit sem lehet rejtetni, ebből pedig csak szerencsétlenség származik reá és környezetére. A felesége csak nehezten tart ki még az oldala mellett; a szolgáit hetenként többször kell változtatni; a barátai már mind elhagyták.

Egy részes-szerződés mintája.

A csongrádvármegyei gazdasági egyesület, mely már a múlt évben nagy sulyt fektetett arra, hogy az aratás nyugodt lefolyása érdekében mindenféle telhető lépést megtegyen és amely e célból még attól sem riadt vissza, hogy az esetleg megszoruló gazdáknak idegenből való munkásszállítást közvetítsen: az új munkástörvény intenciójainak is meg akar felelni és különösen meg akarja könnyíteni a gazdáknak a munkásszerződések kötésével járó gazdasági nehézségek leküldését.

E végből az egyesület igazgató választmányára — a legutóbb tartott ülésén egy munkásszerződési mintát tárgyalta le és vitatott meg, mely végleges szövegében így szól:

SZERZŐDÉS.

Mely egyrésztől _____ lakos munkaadó, másrésztől alulírt _____ lakos mezőgazdasági munkások között a következő feltételek mellett kötöttet:

1-ször. Alulírott munkások, számszerint _____ részes arató, egyetemleges kötelezettséggel elvállalják elől megnevezett munkaadónak a _____ határban _____ fekvő földbirtokán _____ évben termelt összes kalászos terményeknek és pedig 1600 nyzögőlével számított, mintegy _____ hold őszi és _____ hold tavaszi gabonának learatását, behordását és elcséplését (elnyomtatását).

2-ször. Vállalkozó munkásoknak a jelen szerződés 1. pontjában az 1898. évi II. t. c. 7. § a rendelkezéséhez képest megállapított egyetemleges kártérítési kötelezettsége különösen is kikötöttik mindazon károka nézve, amelyeket azok a munka tartalma alatt muladékoságuk, gondatlanságuk vagy bármely szándékos rosszakaratú cselekményük által a munkaadónak okoznak.

3-ször. Szerződés munkások mellé a munkaadó, a szerződés tárgyát képező összes mezőgazdasági munkák teljesítéséhez _____ embert köteles állítani, akik mint résztársak a szerződés munkásokkal, a munka teljesítését illetőleg egyenlő kötelezettségekkel és egyenlő részre való jogosultsággal bírnak, megjegyezve, hogy az ékként alkalmazott munkások mellé a szükséges számú marokverőket szintén a munkaadó tartozik kiállítani, viszont pedig, hogy az azokra eső összes részjutalék kizárólag a munkaadót fogják megilletni.

4-ször. Szerződés munkások kötelesek

számuknak megfelelő és kifogástalan munkaképességű marokverőről gondoskodni, akik mint segédmunkások az _____ nál folytonosan és állandóan közreműködni tartoznak.

5-ször. Szerződés munkások kötelesek: az aratás megkezdése végett a munkaadó vagy intézkedésére jogosított vagy megbízottja felszólítására marokverőkkel és a szükséges munkaeszközökkel a munka színhelyén azonnal megjelenni, az aratást megkezdeni és azt, minden munkára alkalmas és törvényes munkaszünetet nem képező időben, megszakítás nélkül folytatni és legalább _____ munkanap alatt befejezni;

a munkaadó vagy intézkedésre jogosított megbízottja utasításához képest és az általa kitűzendő sorrend szerint a gabonát apró tarlóra lekaszálni, a lekaszált gabonát kévébe kötni és keresztetke (vontatókba) összerakni, a keresztetkeket (vontatókat) jól lekötni, s valahányszor azokat a szél s vihar széjjel hanyá, megszáradás után újból összerakni, lekötozni és a tarlót felgerezlyézni;

az aratás befejezése után azonnal, minden alkalmas idő felhasználásával, a munkaadó vagy megbízottjai utasítása szerint s az általa kijelölendő kelően felkészített helyre a learatott összes gabonamennyiséget asztagokba összehordani; a hordás alkalmával a keresztetkeket (vontatók) helyeit és az asztagok környékét tisztán felgerezlyézni, a munkaadó által a hordáshoz rendelkezésre adott igákat kezelni és az állatokat munkaközben gondozni;

a munkaadó által meghatározandó s tudomásukra hozandó napon a csépléshez (nyomtatáshoz) megjelenni, a cséplő vagy szűrő helyét elkészíteni és a cséplést (nyomtatást) bevégezésig, minden munkára alkalmas idő felhasználásával folytatni; — a magtermet egyszerű megrostálni, a munkaadó igáján s az általa megjelölendő helyre behordani; a szalmát, pelyvát, töreket kazalokba rakni, azokat behegyezni és lekötozni s ha a munka tartalma alatt a vihar széthanyá, újra összerakni.

6-ször. A csépléshez (nyomtatáshoz) munkaadó tartozik adni _____

7-ször. Az 5-ik pontban részletesen felsorolt összes munkák pontos és kifogástalan teljesítéséért alulírott munkások munkabére, az 1. pontban megjelölt és általuk learatott, behordott, elcséplelt (elnyomtatott) gabonamennyiség magtermésének _____ részében minden megkülönböztetés és válogatás nélkül, úgy amint a gép alól (szűrőről) egyszerű rostálás után kikerül, — vagy pedig katasztrális holdanként _____ frt _____ kr átalány összegben állapították meg,

8-ször. Szerződés munkásoknak jogukban áll a 7-ik pontban vaglyagosan megállapított kétéle fizetési mód között szabadon választani, mindazonáltal ha a készpénz szerinti fizetési módot választanak, kötelesek ezen elhatározásukat legkésőbb az aratás megkezdéseig a munkaadóval közölni, a közlés elmulasztása esetében munkabérül kizárólag a rész tekintendő.

9-ször. Munkaadó köteles minden egyes szerződött munkás részére, az 5. pontban részletezett összes gazdasági munkák tartamára élelmezési atalány (konvenció) fejében _____ liter búzát, _____ kilogramm szalonnát, _____ kilogramm sőt és _____ liter főzeléket adni, — amely élelmi szer atalánynak fele az aratás megkezdésekor, másik fele pedig annak bevégezésékor szolgáltatandó ki.

Szerződés munkások, marokverőiket ezen atalányból maguk tartoznak élelmezni, miért is utóbbiak munkaadóval szemben semmi nemű ellátásra igényt nem bírnak.

9-ször. Munkaadó köteles, szerződött munkásokat és azok marokverőit az 5. pontban részletezett gazdasági munkák teljesítésének ideje alatt megfelelő élellemmel ellátni; ezen természetben kiszolgáltatandó élelmezés értéke, az 1898. évi II. t. c. 10. § a rendelkezéséhez képest naponként és személyenként _____ kban állapították meg.

10-ször. Munkaadó köteles a részgabonát saját igáján, de a szerződés munkások kézi erejének felhasználásával, a nyomtatás (cséplés) befejezése után azonnal azok lakására szállítani; továbbá köteles a munkásokat

és munkaeszközöiket szállítani.

11-ször. A rakodásnál és nyomtatásnál (cséplésnél) munkásoknak pipázni, gyufát szabadon hordani, vagy a rakományokhoz közeli helyeken főzni tilos, a munkaadónak állván jogában és kötelességében a munkások részére alkalmas tüzelő és főző helyet kijelölni.

12-ször. Minden a jelen szerződésből eredő és a közigazgatási hatóságok illetékességi körén kívül eső kártérítési ügyekre a _____ kir. járásbírósgal illetékessége és a sommás eljárás kölcsönösen kikötöttik.

13-ször. Szerződés munkások részéről munkavezető (banda gazda) _____ jelöltetik ki s a mindennemű közlések és utasítások átételére ezennel felhatalmaztatik.

14-ször. Jelen szerződés 2 egyenlő eredeti példányban állítván ki, annak egyik példánya _____ munkaadónál, _____ (mint munkaadó igazolt meghatalmazottjánál) — másik példánya pedig _____ munkásnál mint a munkások részéről kijelölt munkavezetőnél, megőrzés végett elhelyeztetik.

Főloaleges megmagyarázunk: mi előnye van ennek a — minden részében körültekintő gondnal és a különböző gazdasági viszonyokra való figyelemmel készült szerződés mintának, melyet az egyesület igazgatósága nemcsak letargyalta és a fentebbi végleges szövegében elfogadott, de sokszorosított is úgy, hogy az az egyesületnél, — a csekély előállítási költség megtérítése mellett minden gazda által megszerhető, mi által megtakarítja azt a tetemesebb költséget, amivel egy ilyen szerződésnek ahhoz értő egyén által való megírása mulhatlanul járna.

A szerződés minden részében az új munkástörvény rendelkezéseit alkalmazkodik és így egyforma megnyugtatást nyújt a munkaadónak és munkásnak, érdekeik kölcsönös megóvása tekintetében.

Olvassák azt el figyelemmel az érdeklődők, mert ha ezt teszik, költséget fognak adózni azoknak, akik — mint a gazdasági egyesület igazgató választmányának tagjai — gyakorlati tapasztalatukkal is — ennek a megfogalmazásában résztvettek.

Ujdonságok.

Szentes, 1898. március 27.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága holnap délelőtt tíz óra körül gyűlésezik az alispáni elfogadó teremben. Ugyanott ülészet délután 3 óra körül a fegyelmi választmány is.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete közgyűlést tart a f. hó 31-én, csütörtökön, a tül a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés 17 ügyet felölő tárgysorozatából fontosabbak a következők: Elnöki jelentés Pandovics Dömének a képviselők sorából való törlése és helyébe egy pöttag behívása tárgyában, ezzel egyidejűleg a nevezett helyének két bizottságba, választás útján való betöltése. — Előterjesztés a halászlai jog bérbeadásáról. — A csordajárási földek fűbérenek ez évre megállapítása. — Tanácsi előterjesztés a téglatelepen szükséges új építkezések és javítások tárgyában. — A mezőgazdasági törvény végrehajtásához tanácsnok és jegyző kijelölése. — Közigazg. bizottsági határozat L a n g József városi ügyész fegyelmi ügyében és elnöki jelentés Szűrszabónagy Kálmán adópénztáros fegyelmi ügyében. — A gazdasági egyesület elnökségének kérelme, a májusi lövőversenyhez 100 frt városi jutalomdíj kiutalása iránt.

— **Új presbyterium avatás.** A helybeli evang. egyházközség megválasztott új presbyteriuma ma mutatkozta be testületileg a gyülekezetnek s az istentisztelet alatt az új tagok leteszik a hivatalos esküt. Nyomban az aktus után a presbyterium alakuló gyűlést

A tanár: Ne törődj vele... Azt kérde magadban, hogy lesz-e még egy fogás? Igen, tézta, sült tézta.

D. a s s z o n y (gúnyosan): Jó étvágya van? Még éhes?

A jó barát (élénken): Dehogy! Én olyan keveset szoktam enni... hisz tetzett látni... (Szünet.)

A tanár (előzékenyen): Csak tedd meg...

D. a s s z o n y: Mi baj?

A tanár: Azt mondtam barátunknak, miután a nadrágszíja szorítja, hát csak engedje bővebbre.

D. a s s z o n y: Hogy lehet szijat viselni?...

A jó barát (ki már nem tud mit mondani): Mantegazza ajánlja. Nem tetzett olvasni...? En Mantegazza összes műveit olvastam. Rajongok a tudományért népszerű köntösbén. (A cseléd felváltja a tányérokat.)

A tanár (halkan): Ne gondolj rá... tisztességes leány...

A jó barát (ámulva): Kicsoda?!

A tanár: A cseléd! Azt hiszed, nem láttam mire gondoltál? (Feleségéhez.) Egy órája azon töri a fejét, hogyan lehetne ezt a cselédet megcsipkedni... (A cseléd bámulatában elejti az összes tányérokat. Nagy csörömpölés)

A jó barát: (bücsü nélkül elrohan.)
Som Péter.

tart elég fontos ügyben, a parochialis épület gyökeres renoválása kérdésében.

— **Tisztújítás Csanyon.** A f. hó 25-én pénteken volt Csanyon az általános községi tisztújítás, mely alkalommal megválasztották: bírónak a most volt bíró S o m o d i János egyhangulag, esküdtbíróknak, miután az eddig volt esküdtbíró tovább maradni nem akart, P u s k á s Gábor, esküdtnek: L a j o s Lajos, T á p a i Lajos, N y j l a s József, K i s s István; közgyámnak S a l l a y Tamas és pénztárosnak C s i z m a d i a Péter az eddig volt pénztáros. A közgyűlést M á t é f f y Kálmán járási főszolgabíró vezette és a választás példás rendben, a pártok közmegegyezésével folyt le.

— **Zárt ajánlati verseny műlépítésre.** A Mindszent kistéleki törvényhatósági út mindszent-baksi 4350 fmtr. hosszú szakaszának műútja építése érdekében zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet C s a t ó Zsigmond dr. alispán. A jelzett útszakasz Mindszent belterületére eső átkelési szakasza homokba ágyazott félkocka-kövből, a külterületi rész kőalapra hengerezett kavicscsal lesz kiépítendő. Az építésre előirányzott összeg 49.326 frt 54 kr. és a kellő bányapénzsel felszerelt zárt ajánlatok április 18-án délelőtt 10 óráig nyújthatók be az alispáni hivatalnál. A versenytárgyalás közlekedési feltételeit lapunk mai számának erre vonatkozó hírdetményében találják az érdeklődők.

— **Az iskolák bezárása.** Szentesen ismét veszedelmesen, járványos jelleggel lép fel a vörheny, a gyermekszobák ez a pusztító, rettegett veszedelme. A járvány immár olyan mértéket ölt, hogy P o l l á k Sándor dr. várm. főorvos előterjesztést tett az alispáni hivatalnak, az összes elemi népiskolák bezárására tárgyában. Az erre szóló utasítást valószínűleg még ma ekspedialják a városi hatóságok, amikor is már holnapról szünetelni fog néhány hétre az előadás az összes iskolákban. Minthogy ezen óvodaszabályra elkerülhetetlenül szükség van, mindenesetre jobb, ha azt most fogantatosítják, a mikor a közeli husvét unnepek alatt úgy is hosszabb iskolaszünet volna. Így legalább nem vetik vissza az óvintézkedéssel az oktatás haladását. P o l l á k Sándor dr. vármegyei és L á s z l ó Vilmos dr. városi főorvosok különben tegnap az összes bejelentett fertőző betegülések cseztinél személyesen vizsgálatot tartottak az iránt: vajon hogy fogantatosítják ezeken a helyeken a fertőtlenítést és az óvintézkedéseket.

— **Segédjegyző-választás Csongrádon.** Csongrádon a f. hó 26-án tegnap tartott közpénzesletű közgyűlésen töltötték be a K u c s e r a Ferencnek pénz-tárossá történt megválasztásával megüresedett segédjegyzői állást. A választás egyhangú volt, a közgyűlés bizalma ezúttal — mint értesülünk — igen szorgalmas, képzett egyén felé fordult K o v á c s Elemér szabadságolt állományú közös hadseregbeli hadnagy személyében, akit segédjegyzőnek megválasztottak.

— **Házasságkötések.** Király László főgimnáziumi tanár tegnap délután lépett házasságra C s ü c s Terike kisasszonnyal, C s ü c s Antal földbirtokos és gazd. egyll. elnök kedves leányával. A polgári házasságkötést az ifjú párnál C s a t ó Zsigmond dr. alispán végezte magyar diszben a vármegye-ház nagytermében, diszes nászközönség jelenlétében. Az aktus után a nászmenet a ref. templomba ment az ifjú pár egyházi beáldására. — N é m e t h Jenő szentesi jóllírú vas-kereskedő ma délután lép házasságra

A n i s z f e l d Juliska kisasszonnyal, A n i s z f e l d Davidné hm. vásárhelyi magánzó kedves leányával.

— **Új tanyai tanító.** Szentes városa iskolaszéke tegnap rendkívüli gyűlést tartott K i s s Zsigmond a közgazd. bizotts. kiküldöttenek elnöke alatt, hogy az ecseri megüresedett tanító-állást betöltsék. A hat pályázó közül 5-nek volt meg a kellő minősítettsége. A beadott 16 szavazatból egyhangulag K o m e n d á t János szentesi fillett megválasztva, a ki a tanítói oklevélét Eperjesen »jó» eredménnyel szerezte meg s kisegítőként előbb a derekegyházdolai, jelenleg pedig az ecseri iskolában működik s mint jóra való, komoly fiatal tanerő ismeretes.

A **jótekyony négyzet hangversenye** iránt, melyet április 2-án, szombaton este tartanak meg a kaszinó termében, itthon és a vidéken olyan széleskörű érdeklődés mutatkozik, amely e — művészi szempontból is érdekes és vonzó műsorozatú estélynek teljes erkölcsi és anyagi sikert biztosít. A művészin kívül nem kisebb élvezetet és gyönyörűséget fog a közönség a hangverseny programjának más két pontjában: a B a r c s a y Erzsike kisasszony bravúrosan előadott monológjában és a babaszínházban sem találni. Ez utóbbi részről a próbák serényen folynak és az apró közreműködők már is jelentős előhaladást mutatnak fel a színpadon való otthonosságot dolgában. A érdekes hangverseny belépőjegyei, személyenként 1 frt 50 krral, B á n y a i J. utóda és S t a r k Nándor kereskedésében lesznek előre válthatók.

— **Tanácskozási a munkásszerződés dolgában.** Miniszteri rendeletre hatóságilag is kidolgozandó — az új munkástörvény rendelkezéseinek megfelelő egy munkás szerződési minta. E rendelet teljesítésében hívott össze C s a t ó Zsigmond dr. alispán egy szaktanácskozást tegnap délelőttre, a vármegye minden vidéke gazdáiból és járási főtisztviselőiből, mely tanácskozás — az alispán egyéb elfoglaltsága ebben megakadályozván — C i c a t r i c i s Lajos dr. főjegyző elnöke alatt tárgyalta le és állapította meg — a gazd. egyesületnek már kész mintáját fogadván el alapul — a munkás-szerződések szövegét. Az így hatóságilag megállapított mezői munkás szerződés, lényegtelen módosításokkal teljesen azonos a gazd. egyesület igazgató választmányja által megállapított és lapunk más helyén szó szerint közzét szerződés-szövegét.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A szegvári iparosok és kereskedők olvasóköriének alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. A jóváhagyott alapszabály a napokban érkezett le a minisztériumtól a vármegyéhez, a körnek leendő kikébesítés végett.

— **Harmíncké berörés és lopás.** Bugár István szegvári csendőr kitudó eredménytel működik vagy két hete Csanyon, mely — úgy látszik — a tolvajok Eldorádója. Körülbelül hét hete, hogy egy szentesi tanýáról, mely a szegvári csendőrores kerületébe esik, meglópták a méhest és a tolvajok kinyomozására Bugár t meg K i s s József csendőrt küldték ki. A nevezettek aztán, ahogy éjjel cirkáltak, hírt vették egy újabb méhkaptártolvajlásnak és a károsult gazda tanýájáról elindulva a nyomon, Csanyra jutottak el, G á l volt községi esküdtőhöz, akinek fia bevallotta, hogy ő volt a méhtolvaj, az apja meg az orgazda. A nevezetteknel megejtett kutatás aztán meglepő eredményre vezetett. Találtak ugyanis náluk rejtek vermekben lóptott lószerszámot, meg 6—7 év óta a környéken eltűnt mindenféle tárgyakat. Bugár István és társa erélyes nyomozása azonban nem csak ezt derítette ki, de azt is, hogy Csanyon a tolvajok, orgazdák és bűnpalás-

tolók egész bandája van, kik már horogra is kerültek és eddig 32 betörést és lopást ismerterek be. Amí így évek alatt innen-onnan nyomtalan, megfoghatatlan módon eltűnt, annak tolvaja most mind megkerül a csanyi bandában, melytől ha ez a vidék megtisztul: kétségtelenül fődérme lesz ebben Bugár István csendőrnök.

— **Remhír Mindszentről.** Tegnap délután az a vészír volt elterjedve Szentesen, hogy Mindszent község lángokban áll és az orkán-szerű szélviharban mentésre alig lehet gondolni. Sőt voltak, akik már azt is tudni akarták, hogy Mindszent előjárósága a szentesi rendőrfőkapitányhoz sürgönyözött tűzveszélyeskedéért. Ez utóbbi szájír alaptalanságról meggyőződünk a főkapitányal való tudakozódásunk révén; hogy pedig az egész mindszenti tűzveszedelem híre szintén nem volt egyéb rémes agy szüleményénél: ezt megtudtuk, a távirati tudakozódásunkra Mindszentről kapott megnyugtató válaszból.

— **A miniszter a gazdáknak.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter arról értesítette a csongrádmegyey gazdasági egyesület elnökségét, hogy a tanulásvágy ösztönzése céljából 10 egyesületi tag földes gazdának, akik a gazd. egyesület teli szakelőadásai ciklusának legszorgalmasabb hallgatói voltak, díjtalanul fogja egy évig küldeni a minisztérium által kiadott népszerű gazd. szaklapot. Egyben felhívja a miniszter az egyesület elnökségét, terjessze fel hozzá azok a gazdak neveit, akik e kitüntetésre maguknak érdemet szereztek.

— **Éjjeli csendzavarás.** Páhi Imre és Kerékes Sándor rendőrök jelentést tettek a kapitányságnál, hogy K o c s i s Imre kistőkei tanýa lakos a f. hó 25-re viradó éjszakan részeg állapotban botorkálva az utcákon, ezen közben bezúgta az I. tized 456 sz. ház két ablakát. A nevezett ellen megindítják a kihágási eljárást.

— **Vasar.** Kisteleken április 10-én és 11-én lesz az idei tavaszi országos vásár megtartva, melyre — vérszentes helyekről — a sertésfelhajtás is szabad.

— **Katonai előkészítő tanítótéz Kolozsvárott.** A ki egy éves önkéntes óhajitana lenni és a megkívánt képzéssel nem bír, forduljon az »Önkéntes-jelöltek tanfolyama« név alatt már hét év óta fennálló — most újjászervezendő katonai előkészítő intézet igazgatósághoz. Majusban megnyílik a nyári kurzus. — Ugyanott középiskolai magantanulók is fólvetnek.

* **Tavaszi újdonságok.** Hoffmann Jakab cipő, kalap és divatárú üzletébe Zolalkalok, szabadságharci jubileumi kalapok, Frida és Nina zöld cipők érkeztek meg; ugyanott minden színű és formájú vilharérés kalapok, drbenként 98 krtól fölebb kaphatók.

* **Mezei egereket** biztosan és tömegesen kipusztít a S i p ó c z István pécsi gyógyszerész által labdacs alakban készített, évek óta a legelékőbb uradalmakban, szamos gazdaságban és községben páratlan eredménnyel használt e g e r m é r e g. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1—2 klg. (10—20 ezer labdac) elegendő. Póstaacsomagot (körülbelül 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgrt 45 frtért küld S i p ó c z István gyógyszerész Pécsct. (2).

* **A Budapestre rándulók** figyelmét felhívjuk a főváros egyik legnagyobb férfi- és gyermekruha áruházára, az »A n g o l s z a b ó h o z« címzett és 1848. óta fennálló K o h n Heilmann és fiaik részeg, (Budapest, Károlykört 12.) E gyönyörűen berendezett áruházban legjobban és legolcsóbban lehet mindennemű férfi és gyermekruhakat vásárolni. Tülkövetelés itt ki van zárva, mert minden darabon a legolcsóbb árt látható.

* **New-York életbiztosító társaság,** hogy milyen alaptalanul lett meghurcolva e napokban, ékesen bizonyítja a mai lapunkban közzétett

nyilatkozat. A New-York a világ legnagyobb és legmegbízhatóbb biztosító intézeteinek egyike, s jó hírneve és szoliditása miatt közkedveltségnek örvend; minden józanul gondolkoló le tudja szállítani kellő értékűre a légből kapott és felújít vadakat.

* Az **úriási verseny** dacára, mely napjainkban minden téren s így a lapok közt is tapasztalható, a magyar olvasóközönség változatlan kedvence ma is a Pesti Hírlap. Hazánk e legelterjedtebb lapja, a reklám eszközeinek igénybevétele nélkül, halad a maga, husz éven át jól bevált ösvényén; jel-szava: »most, de megvalogatva, hasznosat és mulattatót minél többet nyújtani olvasóinknak« a legjobb reklám, melyet az intelligens magyar közönség mindig méltányolni tudott. Ezért vannak a Pesti Hírlapnak rovatai, melyeket egy más lap nem kultural annyira s melyek az olvasót szinte elváhatatlanul kapcsolják a laphoz. Országgyűlési karcolatai, tréfás kis cikkei, humoros tárcái, vegyes hírei, szellemes és közkedveltségű szerkesztői üzenetei, bő színházi és törvénykezési rovatai — szinte páratlanul állanak a magyar sajtóban. Magas színvonalon álló vezércikkei, a legelső rangú publicisták tollából s a legjelesebb tárcáiról dolgozói — évek óta első helyet biztosítottak a Pesti Hírlapnak a napilapok közt. Nagy kedveltségének egyik tényezője persze az is, hogy többet ad olvasóinak ugyanazon ártért, mint más napilapok. Naponként 22—24 oldal, vasárnapokon 32—36 oldal a tartalma s az előfizető havonként kis jegyzéknaplót és évenként nagy képes naptárt kap ajándékba, minden rafizetés nélkül. A Párisi Divat című nagy képes divatlapot pedig, mely hetenként jelenik meg, fél áron kapják a Pesti Hírlap előfizetői. A Pesti Hírlap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr; negyedévre 3 frt 50 kr., a Párisi Divattal együtt negyedévre 4 frt 50 kr. Az új áprilisi negyeddél belépő előfizetők a mareius utolsó hetében megkezdett érdekfeszítő angol regénynek (Ziska, írta Marie Gorelli) addig megjelenő részét külön lenyomatban kapják meg. Mutatványszámokat levelezőlapon nyilváníttott óhajra mindenkinél küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Váci-útkört 78).

A »Pesti Hírlap Naptár«-ból van még egy kis maradvány. Idejekorán érkező negyedévi új előfizetőnek, akik ebbeli kivanságukat a pénztáruvány szelvényén kifejezik, szívesen szolgál a kiadóhivatal e naptárral — ameddig a készletbe tart.

Budapesti levél.

A tavasz beköszöntött, vele új élet, tevékenység. A vidék közönsége ismét a főváros felé irányítja figyelmét, hogy különféle szükségletei iránt onnan nyerjen tájékozódást.

Kertész Tódor műtárpárját raktárában (Budapest, Kristóf-ter sarkán) a tavaszi idényre a legnagyobb választékban találhatók a tavaszi sport, játék, diszmné és háztartási cikkek, melyek közül különösen kiemeljük a Lawn-tennis kellekeit 50—120 ftos összeállításban; a Lawn-tennis játék szabályainak nyomtatott magyar szövegével. Tornaeszközök úgy a szobában, mint a szabadban. A horoghalászat összes kellekét. Amerikai gyermek-puskák, pisztolyok 60 krtól 5 frt. Kerti szerszámok, ásó, kapa, gerebelye, egy készlet 1 frttől 4.50-ig. Gyermekkoszák 8—16 frt. Háztartási cikkek. Amerikai hűsvágó-gép 3.50 krt. Czukor, mandula, zselyereszlelőgép 1.20-tól 4.60-ig. Gyorsforraló 1.50-től 2 frt. Finom asztali kések és villák 12 pár 2.80-tól 13 frt. Szodavizkészítő gép 7—15 frt. Folyadék kézi aranyozó, 1 üveg, ecsettel 80 kr. Automatikus egér- és patkány-fogó 50 krtól 2 frt. Utazási cikkek, bőröndök, fésűk és hajkefék, borotvák, amerikai borotváló és hajnyíró gépek, borszes-lámpa, hajstító-vas és különféle egészségápolási cikkek. Községi előjáróságoknak: Lefocheaux revolver 5.50—6.50, postatáska 6.50—10.50, éjjelőr-kürt —60—2.50, tartós rezoldalú dob 15 frt. Kertészeti cikkek. Kerti ollók 80 krtól 3 frt, kerti kés 80 krtól 2 frt; Biztonsági revolverek 5—15 frt. Lovagló eszközök, angol nyergek, lószőrnyíró olló, ostorok, kutyakorbács, stb. Dohányzó készülék, szivarszipkák, Rákóczy-pipa, zsebugyfutató. Vi-

deki megrendelések gondosan és gyorsan teljesítettek.

»A l l a t e g é s z s é g.« Hazánknak, mely kiválón állattenyésztő ország, nem volt sem állatgyógyászati laboratóriuma, sem tisztán e célnak megfelelő patikája, sem a közönséget szolgáló szaklapja, mely az állat betegségeit tárgyalja és a nagy közönségnek szakoktatást adjon az állategészségről és állattenyésztésről. Hazslinsky Károly fővárosi gyógyszerész az érdem. hogy egy önálló laboratóriumot és patikát állított fel, de egyúttal »Allategészség« címen szaklapot is alapított, melyben hazánklégh. kiválóbb szakirói résztvesznek. Kétségkívül abnormis állapot az, hogy hazánk rászorult külföldi állatgyógyászokra és szakirodalomra. Hazslinsky Károly egyike e szakma legkiválóbb művelőinek, ki az országos kiállításon, valamint a külföldön is számos kinttintést nyert, az állategészség és tenyésztés javítását és emelését tette feladatává s ennek elérésére létesített állatgyógytárban a következő legjobb minőségű készítmények kaphatók: »Restitutio fluida«, üdítő és erősítő folyadék lovak számára 1 frt 20 kr. »Mezőhegyesi állapot«, kinttűnő tápszer lovak és szarvasmarhák számára 35 és 70 kr; tápabrák 30 kr; ruholaj 1 frt; baromfi-por 50 kr; kehopor lovak köhögése ellen 70 kr; szemviz, pókfolyadék, belgörcs-labdacs, epidemikus előforduló verhas ellen, porok juhoknak, bárányoknak, seb-hálszerek és minden az állatgyógyászatban előforduló gyógyszer. Tanácsok első rangú szakférfiaktól vagy levélben, vagy az »Allategészség« szaklapban az üzenetek közt adtnak. A lap előfizetési ára egész évre 3 frt. Megkeresésre mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, mely a laboratóriummal összeköttetésben: Budapest, VIII., Röck-Szilárd utca 28. sz. a. van, hova a megkeresések intézendők.

A villamvilágítás kérdésével foglalkozik a vidék számos városának közönsége, ami nagyon indokolt ott, hol ez a kérdés még elintézve nincs, hogy az intézkedések most tétessenek meg arra, hogy a berendezési munkálatok bevezethetessenek a nyár folyamán s a villamvilágítás már az ősze igénybe vehetessék. A hol a tökéletesen rendszerű villamvilágítás már be van vezetve, mindenütt elismerték, hogy ez jobb és nem drágább más világítási módszerrel, sőt a közel jövőben olcsóbbá is válik, mert mint halljuk, Ernst göttingai tanár egy új izzólámpát talált fel és szabadalmaztatott, mely alatt a villamvilágítás jelen költsége egy negyedére redukálódik. Ezen találmánynak kizárólagos gyártási jogát a Siemens és Halske cég biztosította magának, mely eddig is a legjobb rendszerű villamvilágítási berendezéseket készítette s hazánkban is számos várost, gyárat és épületet szerelt fel villamvilágítással, valamint a villamos vasutakat Budapesten és több városban építette. A Siemens és Halske cég Budapesten kívánatra tervezeteket és költségvetéseket díjmentesen készít és küld.

Az építkezési időszak beálltával, midőn a városok és községek hatóságai a középítkezéseket tervezik s a köztűk jó karba helyezését elhatározzák, emlékeztetbe juttatjuk az aszfaltmacadám burkolatot, mely már hazánk igen sok városában alkalmaztatott és ismertett el, hogy ez a legolcsóbb, legjobb és legtartósabb burkolat s a mely a kockakövel olcsóságra is vetekedik, de annál közönségszerűleg sokkal nyesebb, mert a föld ártalmas kipárolgásait meggátolja, por vagy sár rajta nem képződik s könnyen és olcsón tartható jó karban; készítmény módjánál fogva pedig annyira érdes felületű, hogy az állatok és járművek a legkönnyebben és legbiztosabban közlekednek rajta, ami állategészségi tekintetből, valamint a teherszállítás előnyösebbségének szempontjából is igen fontos. A M a g y a r A s z f a l t R é s z v é n y t á r s a s á g, mely az aszfaltot saját, biharmegyei bányáiban termeli, szállítja rendkívül olcsón és készíti igen előnyös fizetési feltételek mellett az aszfalt-járatát is, mely a gyalogjárás legbiztosabb és legkellemesebb alkalmazhatóságát nyújtja úgy nyáron mint télen. Ez okból legtanácsosabb, hogy ahol kőrítak rendezést és jó karba helyezést tervezik, kérjenek tervezetet a M a g y a r A s z f a l t R é s z v é n y t á r s a s á g igazgatóságától (Budapest, Andrássy-út 30. sz.) honnan minden szaksszerű fel-

világosítást és költségvetést díjmentesen szolgáltatnak.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek mint a legkellemesebb otthont ajánljuk G u n d e l János »István főherceg«-hez címzett szállodáját, a Ferenc József-ter és Akadémia útca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztasággal és leg gondosabb kiszolgálásával, jutányos szobaárral minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermeiben a legizletesebb ételek s tiszta jó italok szolgáltatnak ki s rég ismert jó hírnevét úttal is csak emlékezésbe kívántuk juttatni.

A mindjobban terjedő cementipar fejlődésével lépést tartva, különösen pedig a külföldi verseny teljes kiszorítása végett is, V a l l a József, Budapest, VII., Rottenbiller-útca 13. sz. m o z a i k - és cementárú gyárat múlt évben egészen újból rendezte be és a mai kor igényeinek megfelelőleg a legkételesebb gépezetekkel és készülékekkel látta el; a cég s a j á t g y á r t m á n y u c e m e n t - és m á r v á n y - o z a i k - l a p j a i a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, portland-cement-csöveit, cement-lépcsőit, cement-játszák és vályukat legjobban ajánlja.

Azonkívül vállalkozik a cég mindenféle cement-munkák, nevezetesen: granit terrazzo, betonirozások, csatornázások, medencék stb. elkészítésére.

Walla Józseffel a felsorolt saját gyártmányain kívül még mindenféle építési anyagok a legjutányosabban beszerezhetők; nagy készlet van ugyanis: mettlachi mődra készült lapok, keramit- és klinkerlapok, kelheimi-lapok, köögágyasok és kémény-toldalékok, vizálló méz, portland-cement, fész (Gypsz), aszfalt elszigetelő- és tető-lemez, nádfonat; tűzálló téglalából stb.

Arjegyeket a cég kívánatra szívesen küld.

Irodalom.

Budapesti Napló, az újságírók lapja.

Az a tízennyolc magyar újságíró, aki megalapította a maga erejéből, a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti N a p l ó - t, mesés sikert ért el. A lelkes kis csapat most, közel két év leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újság-szolgáltatója lett. Mert a Budapesti N a p l ó ma már nemcsak keletkezésének történetében új eszredeti, de a közönség szempontjainak gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy alapítói megérdemlik a támogatást. A Budapesti N a p l ó nak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomatékossá teszik a politikai sulyra döntő jelenségu újság véleményét, tarcarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kintűnő értesülései, kimerítő, változatos rovatai s mindenrendű közleményeinek változatosága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy fényesen megfelel a legvéresebb varakozásnak is a mely megjelentést megelőzte. A Budapesti N a p l ó szerkesztősége, amely csakis eddigi munkásságára, hírlapírói sikerirere hivatkozva és a közönség szempontjaira appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csodálott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csodálék benne, arra válltette szakadatlan buzgóssággal és lelkesedéssel törekzik.

Ez a rugója a Budapesti N a p l ó eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőndő szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, amely senkire másé, csak a szerkesztőségé és a közönségé; amely semmiféle idegen tőke szolgáltatában nem áll: ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti N a p l ó ra és ismételve legmelegebben ajánljuk ez újságot.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Vetések állása a külföldön. A konzuli hivataloktól beérkezett jelentések szerint Fran-

ciaországban a tartós, enyhe időjárásban a vetések kielégítő módon fejlődtek. A búzával bevetett terület 5—10 % kal emelkedett. A rozs területe emelkedése nem jelentékeny. Olaszországban az időjárás a vetések fejlődésére egyáltalán kedvező volt. Dél-Olaszországban eső hiánya érzik. A tavasi mezői munkálatokat kedvező viszonyok között bevégezték. Oroszországban a vetések állása nem változott. A Don vidékén és az északi Kaukázusban a kilitások fölötté kedvezők. Szerbia vetéseire a havazás jó hatással volt. A vetések kielégítően teltek. A szokottnál kevesebb őszi gabonát vetettek. A tavasi munkálatokat megkezdték.

Nyilttér. NYILATKOZAT.

Az országgyűlésen a New-York életbiztosító társaság realitása ellen emelt vádak folytán mi, kik ezen társaságnál biztosítva vagyunk és biztosítási díjban évek óta ezeket fizetünk be, saját megnyugtatásunk céljából legtekintélyesebb európai pénzintézetektől információkat kértünk a „New-York” megbízhatósága és anyagi helyzete iránt.

Ezen kérésünkre nyert információkban saját érdekeink teljes megnyugtatást találván, más ugyan-ezen társaságnál biztosítottak tájékozása végül a hozzánk érkezett információk eredeti szövegét célszerűnek láttuk az alábbiakban közzétenni.

Budapest, 1898. márciusban.

Örley Kálmán,
országgy. képviselő.
Dániel Gábor,
országgy. képviselő.
Bornemissza Ádám,
országgy. képviselő.

Magyar Általános Hitelbank:

„Ertesülésünk szerint a társaság a legnagyobb amerikai biztosító intézetek egyike és nagyon jó hírnévnek örvend.”

Pesti Magyar kereskedelmi-bank:

1. Alapítotott 1841-ben, üzemét fölvette 1845-ben, egyike a három legnagyobb és legregibb amerikai biztosító intézeteknek. Rendesen dolgozik, hírnevét és pozícióját, mint a legelőkelőbb társaság egyike, teljesen föntartja.

2. Elsőrendűnek tekintjük.

3. Prima.”

K. k. priv. Oest. Creditanstalt, Bécs:

„Ertesüléseink szerint a társaság szakmájában a legjelentékenyebb társaságokhoz tartozik Amerikában, nagyon szolidan van vezetve és pénzeszközökkel bőven rendelkezik.”

K. k. priv. Oest. Laenderbank, Bécs:

„Egyike a legelőkelőbb amerikai életbiztosító intézeteknek, a mely minden kötelezettségeire jó és a mellyel teljes megnyugással lehet biztosításokat kötni.”

Deutsche Bank, Berlin:

„Kérdésére értesítjük, hogy a társaság a legelőkelőbb és legjelentékenyebb amerikai életbiztosító társaságokhoz tartozik.”

Crédit Lyonnais, Páris:

New-York alakult 1845-ben.
Biztosítási állománya . . . . . fcs. 4, 545.160,000
Járadékbiztosítási 9,000,000
Aktívái 1, 040.000,000

1897. december 31-én vagyonbefektetési követelések voltak:
Ingó értékek . . . . . fcs. 556.769,000
Ezek áremelkedése 30.095,000
Jelzálogkölcsonók 242.910,000
Ingatlanok 88.056,000
Közpénz és bankbetétek 53.089,000
Kölcsönök ingó értékekre és kötvényekre fcs. 64.301,000

A társaság rendesen teljesíti kötelezettségeit biztosítottjai irányában, jó hírnévnek és jó hitelnak örvend.”

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Husvétí sonkák!

A közelgő husvétí ünnepek alkalmából vil szerencsém cégemet becses figyelmébe ajánlani.

Szegedi sonkák, kilója — frt 80 kr.
kassai „ „ 1 „ —
prágai „ „ 1 „ 15 „
első sonka . . . — „ 70 „
sonka csont nélkül „ — „ 85 „

Kolbásznevek és hentesárúk a legjutányosabb árban és legjobb minőségben folyton kaphatók.

A fenti árúkra szives rendeléseit várva, vagyok tisztelettel

Paral Pál,

hentes,

Szegeden, Templom-tér 3. sz.

Telefon sz. 127.

3—1

Kielhauser H.

GRÁ CZ.

Kielhauser H.-féle folyékony

Glycerin-Crème

ártalmatlan anyagból készült sikerült vegyü-
lék, mely nemcsak a bőrt finomítja, hanem tényleg az ifjúi üdéséget eleveníti és azt állandóan fentartja. Legjobb övszer levegő, szél és napfény ellen, eltávozt napfoltot, májfoltot és minden mas bőrtisztatlanságot.

Glycerin-Crème-Szappan

kiváló enyhe, báronyszerű bőrt idele. A Glycerin-Crème használatánál ajánlott a

Párisi Hólgypuder

a legártalmatlanabb pudcr, a bőrt szép fehér színre változtatja és azt simán és szárazon tartja.

Raktár minden gyógyszerár, győgyárú és illatszertulzetben.

Hamisított párisi hólgypudertől és Glycerin-Crémétől óvakodjanak; csak az a valódi, melyen a címképen, valamint a leírásán a mellette lévő védjegy van.

Hirdetmény.

Alulírott bérloésgnél kitünő minőségű,

KUKORICAPÁLINKA,

literenként 60 krért kapható.

Ádám Ignác és fiai

Ital és fogy. adóbérloék.

Kohn Gábor-féle házban.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonát képező apró földek és libalegelők f. évi ápril. hó 4-én kezdődőleg, a következő sorrendben, mindig a helyszínén tartandó, nyilvános árverés mellett, ez évi használatra haszonbérbe kifognak adni; u. m.:

Április hó 1-én d. e. 8 óraker a bürkösi gáttól a berki szőlőig és a Weil-féle telep melletti területtől a hét házig.

5-én d. e. 8 óraker a vámházi gáttól a Horváth-féle tanyáig;

d. u. 2 óraker a hosszú-háti gáttól a bökényi csárdáig.

6-án d. e. 8 óraker a felső csürhejárásból kimaradt terület, nagyvölgyi lapos és a vásártérből kimaradt terület;

d. u. 2 óraker a vekerai csárdától a kórógyi csárdáig.

7-én d. e. 8 óraker a téglaházi szántóföldek;

d. u. 2 óraker a Borsos-féle szőlő föld.

A haszonbér összege az árverés alkalmával készpénzben lesz kifizetendő.

Utó-ajánlat nem fogadtatik el.

A feltételek alólírott hivatalban tekinthetők meg,

Szentesen, 1898. március 26.

Novobáczky Győző,
gazd. tanácsnok.

2—1

HENGER- ÉS MŰMALOM.

A mint a helybeli lapok útján is tudomással bir már arról az igen tisztelt közönség, ez uton is van szerencsém köztudomasra hozni, hogy a Schweiger-féle, legutóbb részvénytársasági

henger- és műmalmot

megvettem és azt e hó utólján működésbe hozatom.

A midőn ezt jelezem, egyszersmind tisztelettel említem föl, hogy a különben kitünően berendezett, de meglehetősen elhanyagolt állapotban volt műmalmot teljesen kijavítottam, a felszereléseket jól részt újakkal pótoltam és bátran állíthatom, hogy az a fejlett igényeket minden tekintetben képes kielégíteni.

Különösen nagy súlyt kívánok helyezni a sima- vagy úgynevezett vāmörletésre. — E czélra teljesen új köveket állítottam be és azon leszek, hogy e részben a közönség minden igényének eleget tehessek.

A malomban képzett főmólnárt alkalmaztam, aki Budapesten az óriási forgalmú Gizella r.-társasági műmalomban, a vidéken pedig a szegedi Back-féle nagy malomban volt alkalmazva.

Megemlítem még, hogy az itteni szokáshoz képest csúvárok állanak a közönség rendelkezésére, akik pootosan teljesíteni fogják köteleességüket.

Kérve a nagyérdemű közönség szives támogatását, vagyok

Szentes, 1898. március 24.

kiváló tisztelettel:

Stein Frigyes,
gőzmalomtulajdonos.

1.000,000

Egy millió

Korona

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték

50.000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000.000
Egy millió Korona

A nyeremények következőleg vannak beosztva

Nyeremények:	Korona:
1 a	600 000
1 b	400 000
1 c	200 000
2 d	100 000
1 e	90 000
1 f	80 000
1 g	70 000
2 h	60 000
1 i	40 000
3 j	30 000
1 k	25 000
7 l	20 000
3 m	15 000
31 n	10 000
67 o	5 000
3 p	3 000
432 q	2 000
763 r	1 000
1238 s	500
90 t	300
47350 u	200, 170, 130

100, 80, 40 korona.

50 000 nyer. és jutalom 13 160 000 kor. ért. melyek 6 osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab. OSZTÁLYSORSJÁTÉKBAN

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegy **50.000** pénznyeremény.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetettik.

Eredeti sorsjegyeket következők eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fel	3	—
Negyed	1	50
Nyolcad	—	75

Az összezek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első házastani érvénynyel. Kívánata utánvétel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti házastani programot is megküldjük és minden házastani utóvért azonnal megkapjuk az eredeti házastani lajstromot.

Gyakran ezeket kockáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilitásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennél fogva kockázatlansunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, amely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelménnyel ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenestre

legkésőbb **f. é. márczius 30-ig** hozzánk beküldeni.

Féher Lajos és társa
a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárúsiói.
BUDAPEST, Gizellatér 5 sz.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy túl a kurcai faüzletében vámörölsre berendezett

GÓZMALMOT

épitettem s azt az ez időszert legújabb szerkezetű s általánosan legjobbnak elismert munkagépekkel — francia kövek, hengerek, legujabb rendszerű gabona-koptató, lisztosztályozó henger, szereltem fel; a malom vezetését **Szarvadi Mihály** é teren elismert jó hirnévnek örvendő főmolnárom fogja kezelni, ki nek szakképzettsége és jó bánásmódja elég biztosíték, hogy a n. é. őrlető közönség érdekeit — évek során át szerzett tapasztalatai alapján — ez új malomnál is a legjobban kifogja elégiteni. A helyi szokáshoz képest **csüvárjaim** fognak a n. é. őrlető közönség rendelkezésére állani.

Midőn a n. é. közönségnek — üzletem iránt eddig tanúsított — nagybecsű jóakarátát hálásan megköszönöm, egyszersmind tisztelettel kérem, hogy szives bizalmával ez új vállalatomat is kegyeskedjék megtisztelni.

Szentes, 1898. március 5.

Teljes tisztelettel:

Szabó Zsigmond,

9—7

fakereskedő.

BÚTORELADÁS.

Két vasagy, az egyik ruganyos betéttel, 1 éjjeli szekrény, 2 fényezett egyajtós ruhaszekrény, egy vas mosdó-állvány, egy divány és egy márványplatinis kredenc kedvező feltételek mellett eladó. Hol? — megmondja e lap kiadóhivatala.

Világikk. — Minden országban közhasználatban
SARG ELISMERT NÉLKÜLÖZHETLEN

FOGTISZTÍTÓ-SZERE

A L O D O N T

(orvosrendőrileg megvizsgálva).

Úton rendkívül praktikus. Illatos-űdítő. Mindenütt kapható.

Hogy jólétünkre és egészségünkre a legfontosabb a jó emésztés, mindenki tudja; de még kevéssé ügyelnek arra, hogy ennek elengedhetlen előfeltétele az ép, egészséges fog. A régi mondást: »A k i j ó l r á g, f é l i g e m é s z t e, nem lehet elégszer és elég nyomatékosan ismétlni.

Thomas E. M. tanár csász. tanácsos és udvari fogorvos Bécsben, dr. Koch tanár és más tudós tekintélyek, legutóbb dr. Miller W. D. a berlini fogorvosi intézet tanára is, az ő művében: »A szájüre mikroorganizmusai« (Lipce 1892.) meggyőzően bizonyították, hogy a szájüre nedvesen meleg körében minduntalan és képzelhetetlen mennyiségben képződnek mérgeanyagok, valamint hogy az ebből keletkező, olykor igen veszélyes betegségeknek csak a száj rendszeres és lelkiismeretes tisztántartásával lehet elejét venni. A szoros összefüggés az egészségtelen száj és egészségtelen gyomor közt csak a legújabb beható bűvárlatok révén állapított meg.

Csupán a víz nem távolítja el a mérgeanyagokat. Ez csupán egy lelkiismeretes szakképzettséggel készült antiseptikus fogtisztító szernek reggel és este való rendszeres használatával érhető el, amilyen a Sarg-féle általánosan kitűnőnek elismert **Kalodont**, melynek folyton növekedő s ma már milliók és milliókra tehető közfogyasztása legfényesebben igazolja a szer kitűnő, értékes voltát.

Rousseau mondja: »Egy szép fogorú nő sohasem rútle! De nem csupán a szépség és egy mosolygó ajk varázsa érhető el a fogak ilyen gondos ápolásával, hanem — ami sokkalta fontosabb — ezzel egészségünket is ápoljuk egész a késő aggkorig.

Az elmondottak igazolása, a legmagasabb köröktől származó elismerő és megrendelő levelek minden darab **Kalodont**hoz vannak mellékelve.

Óvakodni kell a csomagolásban hasonlatos, csalásra szánt, de egyébként értéktelen utánzatoktól.

Biró Istvánné

mosó és vasaló-intézete,
ajánlja magát a tavaszi időnyre
csipkefüggönyök tisztítására,
gyorsan és a lehető legjutányosabb árak
3—2 mellett.

KÉVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK

16-4

Mc Cormick ARATÓGÉPEK

a legjobb a világon
kéveköttők és marokrakók
Mc Cormick fuzakalók eredeti amerikai kőszűrőeszközök, szén-
gerelyek és szén-forgatók legjutányosabban beszerezhetők.
Muller és Weisz cégnél
Budapest, V., Váci-körút 76.

P S E R H O F E R J.

Vértisztító labdaccai, ezeltől általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan

alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna találató. Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, köhla, vértelulások, aranyér, bélletlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre és az abból eredő bajoknak is: így sápkóránál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcélszerűbb fájdalomokat se okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J.-féle, az »arany birodalmi almához« címzett gyógy-szertárban, Bécsben, I., Singer-strasse 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül. Az öszeg özetes beklédésnél bérmentes küldéssel együtt: Egy csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsook a legkülönfélebb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kére-tük csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszenyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említenk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azo-kat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30.-án.

Tisztelt Pserhofer úr! Legyen olyan szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön felülmúlhatlan vértisztító labdacsoiból utánvételel. Fogadják ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodabátásáért.
Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12.-én.

Tekintetes úr! Isten akarata volt, hogy az Ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni s bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszenyerésére segítségül szolgáltak.
Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 887. november 9.-én.

Mélyen tisztelt úr! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyanyém nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomor-hurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egykánt le is mon-

dott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhi mellett, 1889. márcz. 7.-én.

Tekintetes úr! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel fejteni ezen labdacsook értéke felett és azokát, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára Ön ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilétia, 1886. október 8.-án.

T. úr! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem felelnék kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, meg vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/2 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású leg jobbszer, minden köszvényes és csúszos bajok u. m.: gerinc-agy hántalom, tagszagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggattás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalszam, Pserhofer J.-től, egy üveg 50 kr. **Fagybálszam** Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebire, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajcar. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatum, kitűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek. Kola-elixir vagy bor, 1 liter 8 frt fél liter 1 frt 60 kr., 1/2 liter 85 kr.

Golyva-balszam, Pserhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 krajcar bérmentve küld 65 krajcar.

Élet-esszencia (prágai csöppel) Pserhofer J.-től megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. Üvegesével 21 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifünedv, Pserhofer J.-től, egy általános ismert kitűnő háziszert, hurut, rekedtség, górcsós köhögés stb. ellen, 1 üvegeske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

P S E R H O F E R J.

Szétküldés csakis magánfeleknek.

Egy kupón, 3.10 m. hosszú,
egy férfi öltönyhöz
elégséges; ára csak

3	forint 10 kr. já.
4	" 80 " já.
7	" 50 " finom.
8	" 70 " finom.
10	" 50 " legfinomabb.
12	" 40 " angol.
13	" 95 " kammgarn.

valódi
gyapjú
szövetből.

0-6

Egy kupón fekete szalonnitönyhöz 10 frt.

Felöltőszövetek 3.25 król méterenként fölebb, **lódenszövet** kiváló színekben, egy kupón 6 frtól 9.95 krig. **peruven** és **doszjin**, állami, **vas-uti tisztviselők** és **birói talárhoz való szövetek**, a legfinomabb **kammgarn** és **seviott**, valamint **egyenruhászövetek** a **pénzügyorség** és **csendorség** részére stb. stb. gyári árakon küldetnek szét a szolidnak és kitűnőnek ismert

Szövet-gyári
raktárból

Kiesel-Amhof Brünnsben.

Minták ingyen és bérmentve. Szállítás pontosan a minta szerint.

Figyelmeztetés! Különösen felhívjuk a t. közönség figyelmét arra, hogy a szövetek **közvetlen megrendelésnél sokkal olcsóbbak**, mintha viszonteladókól vásároljuk. A **Kiesel-Amhof Brünnsben** valamennyi szövetet **eredeti gyári árakon szállítjuk**, mindeu külön haszon felszámítása nélkül.

Tannochin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz Stendel tanártól. Utés és száraz által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjakak, sebes vagy gyúladt-mell vagy más ly bajoknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 téglé 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só Buirich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 forint.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöztetnek, ha a pénzügyorség előre küldetik, nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigorúan kintettetik.

GYÓGYSZERÉSZ „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“
BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

6-5

Aki a szabadban levő fakeritkezéseit bemázolással egyszerű és biztos módon évek során át megakarja óvni rothadás és penészgombák ellen, használja erre a több mint 20 év óta jól bevált

Karbolineumot,

AVENARIUS szabadalma

és óvakodjék kevésbé értékes utánzatok 10—2 vásárlásától.

Prospektus stb. díjtalan és bérmentve.

AVENARIUS R. Karbolineumgyára

BÉCS, III., Hauptstrasse 84.

16-10 I.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyszerű készítmény. Főlegessé teszi a Copalvát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső. hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A **Hamamelis Injecciónal** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 fnt 50 kr., a pénz előlege beküldése mellett postán bérmentve 1 fnt 70 kr., 2 üveg 3 fnt 90 kr., 2 üveg Injección és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 fnt 25 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nándor“-hoz Budapest, VI., Váci-körtút 17.

Kapható Szentesen: Gömbös László, id. Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszerész uraknál.

3684 sz. Csongrádvármegye alispánjától.
1898.

Árlejtési hirdetés.

Csongrádvármegye törvényhatósága, mintegy 40 kilométer törvényhatósági útnak műűttá leendő kiépítését elhatározván, ezúttal a mindszent-kisteleki törvényhatósági közút 21:150 — 25:861 kilométer közti ú. n. mindszent-baksi 4350 f. méter hosszú szakasza kerül építés alá és pedig olyképen, hogy 200 fméter homokalapba rakott félkocka kövel, a többi rész pedig kőalapon hengertelt kavicssal lesz kiépítendő.

Megjegyeztetik, hogy a földmunka már foganosítottatt

Az engedélyezett építési költség 49326 fnt 54 kr.

Ezen munkálatoknak és pedig úgy a megkivántató anyagok előállítása és szállításának, valamint az építés végrehajtásának biztosítása céljából, 1898 évi ápril. hó 18-ik napján d. e. fél 11 óraker Szentesen, alólírott alispán hivatalában, írásbeli zárt ajánlatok elfogadás mellett, — versenytárgyalás tartatik.

Felhivatlak ennél fogva a pályázaton résztvenni óhajtó vállalkozók, hogy az engedélyezett teljes költségösszeg után számítandó 5% os bánatpénzzel ellátandó ajánlataikat, az útépitésre felajánlandó anyagoknak szabályosan kidolgozott és saját pecsétjükkel ellátandó mintával felszerelve, a fentjelzett nap d. e. 10 órájáig hozzám benyujtsák.

Az ajánlatban számmal és betűvel világosan kiteendő azon százalék, a melynek elengedése vagy felülfizetése mellett a pályázó az útépitési anyagokat és munkákat elvállalni hajlandó, nemkülönbön azon körülmény is, hogy az illető a vállalat alapjául szolgáló összes feltételeket és részletes határozatokat ismeri s magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A pályázati feltételek szerint az építési anyagok előállítása és szállítása, valamint a munkálatok végrehajtása külön-külön is kiadható, az együttesen vállalkozó azonban előnnyel bír.

Az építésre vonatkozó műszaki műveletek, a feltételek és részletes határozatok alólírott nál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szentesen, 1898 évi márc. hó 21-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

Richter-tele Horgony - Pain-Expeller
Liniment. Capstol comp.

Ezen linimentus hatásos ellenfélle az idő megapályulásnak, mert már több ezer év óta melegezték, felülmúlhatatlanul pedig hatásosabban alkalmazták a közönséget, csuszál, fagy, szagfátalmak és megfázások ellen, az orvosi által bebizonyított, hogy a Horgony-Linimentum rendelhető. A valódi Horgony-Linimentum készítése Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem tilos szer. Szentesen igaz népszerű háztartás, melynek egy határterületén sem kevesebb hivatott 40 kr., 70 kr. és 1 ft. tömegben: árban minden minden 50%-ig olcsóbban készíthető. Főraktár: Török József Gyógyszertár Szentesen, Budapeszteni. Bevezetés alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több károsodást okozhat, azaz van forróban. Ki nem akar megfogadni, az az minden egyes üveg Horgony-Liniment, hogy az Richter céggyógyász néki mint nem valódi utasítsa vissza.

RICTER F. AD. és társai, és és kir. udvari szállító. RUDOLSTADT.

és

HALHÓLYAG

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a egmebizhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszor urak és hólygek számára. Ára tuatonként eredeti párisi csomagolásban 80 krtól 8 fntig.

Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközölnék.

KELETI J.

cs. és kir. szab. kötszer-gyár.

Budapest, IV. koronaherceg-úca 17. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve zárt borítékban. 10 forintnyi megrendelésnél 15 százalék árengedmény.

Az összes betegápoláshoz szükséges szerek és cikkek-ről képes árjegyzék kívánatra szintén díjmentesen 10-5 küldetik.

Szagtalan és nyomban száradó

Véritable Laque Christoph

Véritable Laque Christoph

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerülteik. E mellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygal feltörülhető, anélkül hogy elveszethetné fényt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgásbarnát és mahagónibarnát, mely akár csak az olajfesték fodi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb.; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennélfogva nem fodi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyyszög mtr. (két középnagyságú szobára való) 5 fnt 90 kr., vagy 9 és fél márká.

A külső megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártnyánt sokfelé utánozzák és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója, Prága, K. Berlin.

RAKTÁRAK:

Szentes: Eisler Lajos. Csongrád: Bagossy József. H.-M.-Vásárhely: Czippolt R. Ferenc. 8-1

6-4 Alapított: 1886. évben.

Délmagyarország első és legnagyobb kerékpár és varrógép főraktára:

Kemény Lajos H.-M.-Vásárhelyen

Fióktelepek: Szeged, Arad, Orosháza.

Mintaraktár Szentesen: Wellisch Vilmos úrnál.

Az ország egyedüli universalis kerékpárraktára, hol a világhírű Naumann Germania, Helical Premier, Excelsior, Kayser, Meteor, Styria, Champion, Adria, valamint az elsőrendű amerikai Light Cycle Co. és a Worcester Cycle Mfg Co. kerékpárok ólcsó áron jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Dús választék kerékpárrészek és felszerelési cikkek-ből

Nagy szakszerű javító műhely. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csokoládé, cacao, bonbonok

legjobb és legtisztább minőségben

PIUMEI

Cacao és Csokoládé-Gyár (RT)

Kapható minden jobb fűszer-és csemege-üzletben

1898

Vetés ideje: Augusztus és 'azep-tember.

Ültetés távolság: 15—20 cm.

Talaj minőség: közepesen trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: und Sep-tember.

Pflanzenweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrásy-úr 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jóátállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy amint a mellékelt rajz is mutatja. 17-17

Dr. Halász

orr-, torok-, fül- és fogorvos

(Hódmező-Vásárhelyen, nagypiactér)

Szájvize 1 frt 70 kr. Fogpora 1 frt 50 kr.

Fogcsepjei 35 kr.

A lehető legjobb és leghatásosabb készítmények.

Kaphatók: 10—4

Gömbös László és Stammer László urak gyógyszer-tárában, Szentesen.

Egy új zongora, egy igen jó karban levő pedálos cimbalom és egy Wieze-féle pénzsze krény jutányos áron eladó.

Hol? megmondja a kiadóhivatal!

Félszázad óta.

kitünőnek elismert

Arany érem Dr. SICHULSZKY. Arany érem

Páris. London. fete Pécs. Temesvár.

Arekenőes és mozdóviz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírók és bámulatos hatásuk kepezik. Megbízható sikerrel használtatnak, szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálatansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mozdóviz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépitő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösítésük eltávolítására s megővésére, mely által egyúttal a foghúsa is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillet-szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, ude kinézését. Kivánatra mindtadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnar Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán, Szentesen Gömbös László gyógyszer-tárában.

Özv. ifj. Sarkady N. Mihály-nénál (III. tized 130. sz.) egy udvari lakás kiadó. Értekezhetni ugyanott.

ÜZLETNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint az ujonnan épülő vendéglővel szemben, a Kossuth-útcai Harisházban

fűszer-, festék- és csemege-

üzletemet megnyitottam és azt minden igények kielégítésére berendeztem.

Legfinomabb kávémat nyers, pörkölt és darált állapotban, amelyek tiszta minőségéért kezeskedem, továbbá mindennemű fűszer-árúk, festékek, laggok, bronzok, aranyok és ecsetek dús választékban, valamint legfinomabb minőségű rum, cognac, pezsgő stb. állandóan raktáron vannak.

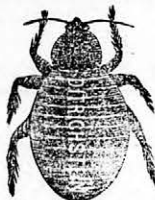
A jelen idény bekövetkeztével különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét padlófénylag raktáromra, mely a maga nemében páratlan.

Szentesen, 1898. márczius hó.

Tisztelettel:

10—3

LÖVINGER L.

Cs. kir. szab. Ditrichstein-féle 10—2

POLOSKAIRTÓ SZER

fölmulmulatlan hatású a poloskák és ezek petéinek kiirtására.

Alkalmazható mindenütt a nélkül, hogy ennek nedvessége folytán, a kárpitokon szöveteken vagy bútórokön folt- vagy peccsötnyomot hátrahagyna. Orvosilag constatalva, miszerint a szoba levegője desinfiциálódik nem lobbanékony: és így a legkitünőbb poloskairtó szer.

Ára üvegenként ecsettel 40, 75 kr., 150, 3 frt. Gummifecskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánlom kis kézi gépemet, melynek segítségével a poloskairtó szer göze minden poloskafészekbe bevezethető, miáltal tökéletes és alapos kiirtás érhető el. — Ára ezen kis kézi gépémnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférgek, molyok és bolhák

legrövidebb idő alatt alaposan kiirtatnak IRTÓPOROM által.

1 doboz 40 kr. és 1 frt. — Gummifecskendő darabja 40 krajcár.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett pontosan eszközöltek.

DITRICHSTEIN MÖR Budapest, VII. Nyár-útca 34. sz.

Előírástók kerestetetnek.